

Nordiska ministerrådet
Ved Stranden 18
1061 København K

Din dåhton:	Din ref.:	Min dåhton:	Min ref.:	Áššemeannudeaddji:
		15.02.2019	19/00090-2	Per Vilhelm Söderbaum Per-Vilhelm.Soderbaum@samiskhs.no

SAMISK HØGSKOLES ÅRSRAPPORT 2018 TILL NORDISKA MINISTERRÅDET

I enlighet med kontraktet mellan Nordiska ministerrådet och Samisk høgskole 2017-2019, samt de instruktioner för årsredovisning av budgetåret 2018 som sänts till högskolan 7:e december 2018.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Inledning och prioriteringar

Samisk høgskoles årsberättelse 2018 till Nordiska ministerrådet (NMR) beskriver de resultat som uppnåtts genom forskningsprogrammet ”Vidareføring av Nordisk Samisk Institutts forskningsvirksomhet (NSI) 2017-2019” under år 2018. Rapporten visar i vilken mån målsättningarna för kontraktet mellan Nordiska ministerrådet och Samisk høgskole är uppfyllda.

Forskningsprojekten vid Samisk høgskole som finansieras av Nordiska ministerrådets samiska forskningsprogram följer de prioriteringar som skrivits in i mål- och resultatkontraktet, som ligger som bilaga till ramkontraktet mellan NMR och högskolan.

Högskolan skiljer inte på den finansiering som kommer direkt från Nordiska ministerrådet och den finansiering som till följd av kontraktet med Ministerrådet kommer från utbildningsdepartementen i Finland, Norge och Sverige. Denna årsberättelse visar den totala bilden, i vilken Ministerrådets direktfinansiering utgör 25 procent av budgetramen.

Forskning och utveckling

Tilldelningen från Ministerrådet har under 2018 finansierat FoU-tiden för 17 forskare vid högskolan, som utgjort mellan 15 och 45 procent av dessas arbetstid under hela året. Denna FoU-tid motsvarar totalt sex fulltidstjänster. FoU-tiden har gått till forsknings- och utvecklingsprojekt inom språkvetenskap, pedagogik, samhällsvetenskap, statistik, traditionell kunskap, rendriftsforskning, religionshistoria, duodji och litteraturvetenskap.

Forskarna vid Samisk høgskole har hittills registrerat 70 poster i Cristin (Current Research Information System In Norway, www.cristin.no) för år 2018. Av dessa 70 poster är 16 vetenskapliga publikationer inom olika fagområden, som ger publikationspoäng. Även om den slutgiltiga kvalitetskontrollen inte är genomförd än så ser den vetenskaplig poängproduktionen ut att ligga på samma nivå 2018 som året innan, då högskolans anställda producerade 28 vetenskapliga publikationer, som resulterade i 22,4 publikationspoäng, vilket var 0,49 poäng per vetenskapligt anställd. Bland de få statliga högskolor som ännu finns kvar i Norge låg snittet 2017 på 0,61 poäng per vetenskapligt anställd. För år 2018 stipulerar vi talet vid Samisk høgskole till 24 publikationspoäng, vilket är en liten ökning från året innan. Högskolan har tagit vissa initiativ för att öka forskningsproduktionen. Samtidigt finns det positiva tal att peka på redan i nuläget, såsom finansieringen från Norges forskningsråd (NFR), som har visat en positiv utveckling under de senaste åren, och ser ut att peka uppåt eftersom högskolan fick två projektbeviljningar under 2018 på vardera 5 750 000 kronor.

Årtal	2014	2015	2016	2017	2018
NFR:s finansiering till SH i tusen NOK	227	760	3 816	5 325	3 872

FoU-projekten som under 2018 finansierats svarar mot alla de fagliga prioriteringarna för det nordisk-samiska forskningsprogrammet som finns beskrivna i mål- och resultatkontraktet:

- Vidareutveckling av samiska som vetenskapsspråk
- Forskning inom samhällsvetenskap. Forskning på det moderna samiska samhället, inte minst samisk utbildningsforskning
- Samisk rättshistoria och rättsutveckling samt rättsliga frågor knutna mot samernas och andra urfolks kulturarv och samhällsutveckling
- Konstnärligt utvecklingsarbete med utgångspunkt i duodji och andra konst- och kulturuttryck

Flera av forskningsprojekten vid högskolan passar in under den översta punkten och någon av de andra punkterna. Johanna Johansen Ijas har använt sin Ministerrådsfinansierade FoU-tid till att utforma projektet “Epistemalaš modalitehta máná ehtalaš ja morálalaš árvvoštallamis / Epistemic modality in expressions of ethics and morals in child language”, som fått en beviljning på 5 750 000 norska kronor från Norges forskningsråd. Detta passar in under de två första prioriteringsområdena i listan ovan. Solveig Joks utarbetade sitt projekt “Making knowledges visible: Relational gathering practices and their linguistic and narrative expressions in coastal Sápmi” genom sitt förprojekt som

passar in särskilt på punkt två i listan. Även detta har gett 5 750 000 norska kronor från Norges forskningsråd. Måret Hættas förprojekt i naturvetenskap passar in på punkt två. Line Kalaks projekt "Tradisjonell kunnskap i samisk sjølaksefiske" passar in på punkt tre. På punkt fyra har vi i år två projekt, inom jojk och duodji. En konstnär och lärare vid högskolan som tidigare haft konstnärligt utvecklingsarbete med finansiering från Ministerrådet, Brita Marakatt-Labba, röner nu stor framgång också internationellt och deltar i utställningar på många olika platser.

Förprojekt och doktorgradsstudier

Under 2018 genomfördes ett förprojekt inom naturvetenskap, som redan nämnts i fjolårets rapport, eftersom utlysningen skedde år 2017. Naturvetenskap är en del av undervisningsportföljen för de samiska lärarutbildningarna vid högskolan och kan kategoriseras som utbildningsforskning i sammanhanget. Som resultat av förprojektet har en ansökan skickats till en phd-stipendiatsutlysning.

Ett annat förprojekt, inom samhällsvetenskap, resulterade i en ansökan till Norges forskningsråds samiska program och gav utdelning i ett anslag på 5 750 000 kronor från Forskningsrådet. Projektet heter *Making knowledges visible: Relational gathering practices and their linguistic and narrative expressions in coastal Sápmi* och är ett samarbetsprojekt mellan Samisk høgskole, NINA Norsk institutt for naturforskning, Mearrasiidá (tidigare kallat Sjøsamisk kompetansesenter) och Árran Lulesamisk senter.

Två ytterligare förprojekt utlystes under slutet av året, ett inom journalistik och ett inom samhällsvetenskap. Till det ena förprojektet ser det ut som att det finns kompetenta sökare, till det andra var ingen av sökarna kompetenta.

Ett förprojekt inom pedagogik utlyses våren 2019, och ytterligare ett förprojekt kommer utlysas under året, när högskolans Forsknings- og utdanningsstyre fattat beslut om vilken disciplin det ska utlysas i.

Förprojekten resulterar i ansökningar som skickas till framför allt Norges forskningsråds finansieringsprogram, vilket ibland resulterar i stora forskningsprojekt som är viktiga för högskolan. Samtidigt ser vi en utmaning i att rekrytera kandidater till korta projekt som dessa, då vissa utlysningar har färre sökare än optimalt.

Publikationer i egna kanaler

Under 2018 har Samisk høgskole publicerat ett nummer i bokserien *Diedut: Системы питания коренных народов Арктики – роль традиционных знаний для устойчивого развития Arctic Indigenous Peoples Food Systems – the role of traditional knowledge for sustainable development*, redigerad av Svein D. Mathiesen, Liudmila Gashilova, Svetlana Chernyshova och Alena Gerasimova. Boken består av fjorton kapitel på ryska med engelska abstracts skrivna av olika forskare. Tematiken är mathållning bland urfolk i Ryssland inklusive någon jämförelse med det samiska området även utanför Ryssland.

I kontraktet med Ministerrådet fastställs det att "programmet skal bidra til utgivelse av inntil 6 nummer av *Diedut* og 6 nummer av *Sámi diedalaš áigečála*". Mathiesens et al bok är den andra *Diedut*-utgivelsen under den nya kontraktsperioden.

Samisk høgskole producerar den samiskspråklige vetenskaplige tidskriften *Sámi dieđalaš áigečála* (Samisk vetenskaplig tidskrift) tillsammans med Universitetet i Tromsø. Ambitionen att ge ut två nummer av tidskriften under år 2018 nåddes inte. Under 2018 kom ett nummer ut av tidskriften. Tidskriftens alla nummer ligger offentligt tillgängliga på tidskriftens hemsida: <http://site.uit.no/aigecala/almmuheamit/>. Ministerrådet har under 2018 finansierat två 10-procentiga redaktionstjänster i redaktionskommittéen.

Samisk høgskole planerar att tillsammans med UiT Norges arktiske universitet under våren 2019 genomföra tre skrivarseminarier, som ska motivera forskarna att publicera mer eller bli klara med sina artiklar. Detta är ett av de initiativ högskolan tagit för att hjälpa de anställda att uppnå sina och högskolans målsättningar.

Forskningskonferanser, seminarier och arrangemang vid Forskningsdagene

Samisk høgskole använde NMR-stödet till att arrangera konferansen WIREC2018 i Guovdageaidnu 22-24 augusti 2018. Konferansens fullständiga namn var Igniting Knowledge Sharing: World Indigenous Research and Education Conference och den tog upp problemställningar innanför urfolksforskning och –utbildning. Konferansen var välbesökt med tillresande forskare, utbildare och studerande från många olika delar av världen. Det var 120 registrerade deltagare på konferansen och många av dem presenterade sin egen forskning under någon av de fyra parallellsessionerna. Av över hundra insända abstracts valdes drygt femtio ut, som låg till grund för presentationer under konferansen. I arrangörskommittéen satt Gunvor Guttorm, Nils Dannemark, Ylva Jannok Nutti och Lovisa Mienna Sjöberg. Tematiken föll till stor del innanför den temaområden som nämns i NMR-kontraktet. Mer information om konferansen finns på hemsidan <https://wirec2018.weebly.com/>

Övriga stödfunktioner: Forskningsadministrationen

Vid Samisk høgskole får forskarna stöd från administrationen i bland annat ansökningsprocesser. Högskolan har under 2018 inte lyckats använda alla de medel som betalas in till högskolan till följd av kontraktet med Ministerrådet. Den något minskade aktiviteten hänger samman med bland annat personalprocesser. De administrativa kostnaderna har också minskat, när den vetenskapliga aktiviteten varit lägre än planerat. 725 000 norska kronor har gått till forskningsadministration.

Kvantitativ tabell – kontraktsuppfyllelse

I ramkontraktet för perioden 2017-2019 står följande:

”Det skal i løpet av programperioden gjennomføres minimum 6 forprosjekter, 6 forskningsprosjekter og oppstart av 2 dr. gradsprosjekter. Programmet skal bidra til utgivelse av inntil 6 nummer av Dieđut og 6 nummer av *Sámi dieđalaš áigečála*.”

I tabellen nedan framkommer det hur många projekt som hör till kontraktet 2017-2019 som påbörjats eller genomförts under året.

	2017	2018	2019	Totalt
Nordiske/internasjonale forsknings- og utviklingsprosjekter	25	17		
Utgitte publikasjoner i serie <i>Dieđut</i>	1	1		
Utgivelser i <i>Sámi dieđalaš áigečála</i>		1		
Antall publiseringspoeng, hela høgskolan	22,4			
Antall seminarer/konferanser	1	1		
Gjennomførte/arr. forskningsdager	1			
Antall forprosjekter	1	1		
Oppstart av nye dr.gradsprosjekter				

BOKSLUT

Den økonomiske redovisningen belyser årets økonomiske transaksjoner samt ingående og utgående balanser for overførte medel. Bokslutet har gjort i norske kroner. Råkningsstabellerna är utdrag ur Samisk høgskoles totalråkningskap. Det har använts en kurs där 100 DKK motsvaras av 132,27 NOK.

Råkningskap	2016	2017	2018
Lön och sociala kostnader	4 101	5 574	5 448
Driftskostnader	1 484	163	102
Totala kostnader	5 585	5 736	5 550

Koststed	Koststedsförklaring	2016	2017	2018	Totalt
321 100 – 100 000	Lön och sociala kostnader	4 101	5 218	5 448	14 767
321 100 – 321 000					
311 100 – 311 100					
231 500 – 235 100	Dieđut-böcker	14	54	57	125
221 500 – A22 000	Konferanse	-	-	45	45
1603	Forskningsstöd med mera	591	201	-	792
1604	Förprojekt	275	264	-	539
235 300	Annum	604	-	-	604
Summa kostnader		5 585	5 737	5 550	16 872

Koststed	Prosjekt	Råkningskaper 2018 för NMR-funktioner
321 100 – 100 000	Oppalaš (artikkelskriving)	88

231 500 – 235 100	Felleskostnader forskning (Dieđut, trykk og administrasjon)	57
221 500 – A22 000	Oppalaš (WIREC2018)	45
321 100 – 321 000	GDBS hálddahus (FoU-tid GDBS-avdelinga, SDÁ, forprosjekt)	3 439
311 100 – 311 100	SOÁJ fágabargit (FoU-tid SOÁJ-avdelinga, SDÁ, forprosjekt)	1 921
Totalt		5 550

NYCKELTAL OCH STATISTIK

Tabell 1: Resultatuppsummering

Medlen som Samisk høgskole mottagit frå Nordiska ministerrådet och utbildningsdepartementen i Finland, Norge och Sverige som stöd till forskningsprogrammet ”Vidareføring av Nordisk Samisk Instituttets forskningsvirksomhet (NSI) 2017-2019” under år 2018 har använts till följande projekt:

- 17 forsknings- og utveklingsprosjekt av nordisk, allsamisk och internationell kvalitet och karaktär.
- Två förprojekt, inom naturvetenskap respektive samhällsvetenskap.
- Ett nummer av *Sámi dieđalaš áigečála*: nr 1/2018.
- En bok i serien *Dieđut*.
- En internationell urfolkskonferans som arrangerades i Guovdageaidnu 22-24.8.2018: Igniting Knowledge Sharing: World Indigenous Research and Education Conference (WIREC2018).

Tabell 2: Administrativa utgifter

Medtagna i siffrorna för administrativa utgifter som förts in i tabell 2 är forskningsadministrativa kostnader.

(Uppges i hela 1.000)	2018	2017
Administrativa utgifter	724	1 296

Tabell 3: Översikt över överförda medel under perioden 2016-2018

	2016	2017	2018
Överfört från tidigare år	1 679	4 049	6 189
Budget (NMR)	7 955	8 272	9 132
Utbetalningar	5 585	6 132	5 550
Överföring till kommande år	4 049	6 189	9 771

Tabell 4: Föråldrade medel per 31.12.2018

	Belopp
Överfört från år 2015	1 679
+ Budget 2016	(+) 7 955
- Utbetalningar 2016	(-) 5 585
- Utbetalningar 2017	(-) 6 132
- Utbetalningar 2018	(-) 5 550
= Föråldrade medel	- 7 633

Revision

Verksamheten är en del av förvaltningsorganets ordinära revision. Medlen som är beviljade till följd av avtalet mellan Nordiska ministerrådet och Samisk høgskole ingår som en del av högskolans totalräkenskap och revideras av Riksrevisjonen i Norge.

Dearvuodát/hilsen

Gunvor Guttorm
rektor

Johan Ailo Mattias Kalstad
direktør

(Dokumentet har blivit godkänt i högskolans arkivsystem Public360 och har ingen handskrivna signatur.)